

n zijn syno-
lit: hij staat
lijkeens

eschon-
staan in zijn
loen zijn er
len gesteld,
het, meneer
e den Heere,
laten wij ú

in te stem
het kerkver-
dan werpen
i strijd vindt
en, maar hij
nidnat mag
zoovoort.

e duizenden,
— net deden
en broeders,
ok voor het
kwamen fac-
e verlooche-
ijn van 1944
e weggestoo-
ingen waren.
e week, hon-
uitgestooten
k klare wijn.
Zulk roepen
te menschen,
oord hier —
anders voor-
waarvan de
enen. Als je
een kind be-
dan zeggen:
zoudt u eens
moeten mis-
dr S. praat

moest dr S.
daan gewor-
die hun en
laren gifwijn

als je maar
i roept over
is een gedul-
diteit van sy-
ardt, en ook
reeg, dat is
kwade soort.
K. S.

in een pers-
vergissing in
de kerk, in
sens mochten
aldaar inzake
D. E. C. heb-
eft toen ver-
aangewezen
gen te plaat-

t: ds Bos zal
ngen wat hij

angekondigd.
tel stuk, laat
eze zaak ter
en mag dus

acta zij ge-
geest van dr
— swijge. Het
nen duidelijk
et adres van
ga zijn gang,
et met exclam-
K. S.

d"
ens gevraagd:
jaars-congres?
dankebaar dat
„De Kerk” en
ard nog weer
orden.
oegzame deel-
een herhaling
men nu gelijk
resse M. van
n we zeggen
ginstelling voor
Het Comité.

DE CRISIS VAN HET GEZAG in het bedrijfsleven (XIX)

POLITIEK EN SOCIAAL LEVEN

Sprekende over de ordeningen des Heeren moeten wij op grond van de Heilige Schrift tot deze slotsom komen, dat ieder mensch, geen uitgezonderd, Gods rentmeester is, en als zodanig tegenover zijn God en Heer verantwoordelijk is gesteld en eens reken-schap over zijn rentmeesterschap zal moeten afleg-gen. Dit rentmeesterschap van den mensch gaat voort alleen zoover, als God Zelf hem met gaven van hoofd en hart en handen alsook met aardse goederen heeft uitgerust. De man met 5 talenten moet rekenschap afleggen over de 5, de man met 2 talenten over de 2, de man met het ééne talent over het ééne talent, ieder over het zijne, en niemand over hetgeen des anderen is. Wie door God rijk met aardse goederen is geze-gend, is aansprakelijk tegenover God over het beheer, zoowel wat het conserveren als wat het cultiveren ervan betreft, als over de besteding van de vermo-genswinst en de vorming daarvan. De arbeider, die van God weinig aardse goederen in beheer ontving, doch geroepen werd om bij de goede verzorging van datgene, wat God hem genadig verleende, zijn gaven en talenten met de krachten van lichaam en geest in dienst van anderen te stellen, om op deze wijze het dagelijksch brood te verdienen voor zich en de zijnen en zijn roeping tot getrouw arbeiden tegenover God te vervullen, is geen „rentmeester tweede of derde klasse”, maar rentmeester eerste klasse, die ten volle aansprakelijk is gesteld door God wat betreft zijn dienstverrichting als Gods rentmeester. Wanneer hij maar op God ziet en niet op menschen en omstandig-heden, en op de opdracht, die hij van God ontving, dan zal hij, mits hij zich ootmoedig onderwerpt aan Gods Wil over zijn leven, geen moeite hebben, om zijn werk — onder wat voor bezwarende omstandigheden wel-licht ook —, te verrichten met blijdschap des geloofs. Hij zal ook verstaan, dat God hem geen verantwoor-delijkheid gaf ten opzichte van het goed, door God aan een ander gegeven, en waarover deze tot verantwoor-ding is geroepen. Deze arbeider in loondienst is niet alleen geen rentmeester tweede of derde klas, hij is ook geen onmondige.

Wij moeten dan ook een voorstelling van zaken als door prof. Mr W. F. de Gaay Fortman gegeven ver-worpen, die in zijn meer genoemd artikel over „Mede-zeggenschap een eisch van rechtvaardigheid” in „Trouw” van 6 Maart 1948 de medezeggenschap voor den arbeider o.a. op grond van dit motief bepleitte: „Men kan van onmondigen geen besef van verantwoordelijkheid vragen”. Daar is God als Opdrachtge-ver, die den mensch verantwoordelijk stelt volkomen buiten geding gehouden en vergeten. De arbeider is als arbeider en als zodanig als rentmeester Gods, ook al doet hij het nederigste werk, niet onmondig en men mag van hem besef van verantwoordelijkheid vragen, omdat God ons geopenbaard heeft in Zijn Woord, dat Hij ons als Zijn arbeiders tot Zijn dienst roept en daarin verantwoordelijk stelt. God vraagt van hem besef van verantwoordelijkheid en om Gods Wil moet hij dat besef bij zichzelf levendig houden en anderen ertoe opwekken.

De heer Ruppert laat in zijn rede bij de opening van de kaderschool van het C.N.V., opgenomen in de meer-genoemde brochure „De mensch meer waard dan goud” op de van een uitroepsteen voorzien herha-ling van deze leuze op blz. 16 volgen: „De arbeider is niet „maar” arbeider. Hij is geschapen door God naar Zijn beeld en Zijn gelijkenis. Hij is derhalve — als ik het zoo eens formuleeren mag — van hooge afkomst, maar heeft in deze wereld, die Gods wereld is, ook een hooge roeping, n.l. als mensch Gods te leven”.

Zoo op het eerste hooren lijkt dit wonder wel over-een te komen, met hetgeen door ons is geponeerd, en toch is het er ver vandaan. Want wij hebben er niet het minste bezwaar tegen, mits maar goed verstaan, te verklaren, dat de arbeider „maar” arbeider is, want dit loeet hij met alle menschen, die arbeiders Gods moeten zijn. — En de arbeider in loondienst van een ander, is arbeider, dat is geen diskwalificatie, maar bepaling van de plaats, hem door God gegeven. — Wanneer de heer Ruppert dan ook zijn stelling poneert, dat de mensch niet maar arbeider is, dan bedoelt hij daarmee en hij zegt het ook, dat hij den arbeider met zijn patroon samen in een arbeidsgemeen-schap ziet. Daartegen is op zichzelf nog geen bezwaar, mits de patroon maar patroon, en de arbeider maar arbeider blijft. Ons bezwaar richt zich juist hiertegen dat de heer Ruppert de arbeiders voor deze gedachte wil winnen (blz. 17): „Let wel, het is niet zóó, dat de arbeider medeverantwoordelijk wordt, zoodra hij medezeggenschap verkrijgt, neen, de volgorde is juist andersom: hij is als lid van de bedrijfsgemeenschap medeverantwoordelijk en omdat hij medeverantwoor-delijk is, heeft hij aanspraak op medezeggenschap”. Wij krijgen dus hier de figuur, dat de patroon als rentmeester over hetgeen God hem in beheer gaf, niet alleen aansprakelijk is en op grond van die aanspra-kelijkheid tegenover anderen in zijn zaak ook de zeg-genschap mag uitoefenen wat het zakelijk beleid be-treft, maar hij gaat die verantwoordelijkheid deelen met zijn arbeider(s) en daarom moet ook de zeggenschap gedeeld worden.

Wij willen er de aandacht op vestigen, dat hier met schoone woorden, revolutie wordt gepleegd in de or-deningen, door God voor het leven gesteld, en het 8e gebod met voeten getreden. De arbeider, die zoo denkt en handelt, pleegt op grond van vermeende mede-verantwoordelijkheid diefstal t.a.v. de zeggenschap over het goed van zijn patroon. En daarom is dat ééne schijnbaar goede zinnetje „de arbeider is niet „maar” arbeider”, toch een verdorven zinnetje, want het wil van den arbeider iets maken, waartoe God hem niet geroepen heeft. Men schrijft nu wel, zooals de heer F. P. Fuykschot in zijn brochure „Dat is bedrijfsorga-nisatie” (serie Christendom en Maatschappij van het C.N.V., uitgave Edececa Hoorn, blz. 6): „Zoo is de arbeider verlaagd tot „een verlengstuk” van de ma-chine en tot een „loonslaaf”. Doch dit zijn woorden, die prachtig passen in het ideeën-complex van den socialist, maar niet in den mond van den Christen. Want de arbeider, die een machine bedient in een be-drijf, en die dat goed doet en niet meer dan dat, is geen verlengstuk van de machine en als hij voor dat werk zijn loon ontvangt is hij geen „loonslaaf”. Met al zulke woorden wordt stelselmatig een bepaalde, totaal verkeerde visie, op den arbeid gegeven, dien God den mensch te verrichten geeft. Zulke woorden zijn zeer geschikt om de geesten der arbeiders te ver-giftigen en hun de gedachte bij te brengen, dat zij als arbeiders Gods toch maar arme schepselen zijn, die noodig er wat zeggenschap over het goed van hun baas, als leden der bedrijfsgemeenschap waarin zij met hem staan, bij moeten hebben, om menschen Gods te zijn. Doch dit alles is puur revolutionair en recht-streeks ingaande tegen Gods ordeningen voor het leven.

P. GROEN.

Assen

— ASSEN. Onderstaand stuk is in Assen ter kennis gebracht:

„En al wat uit het geloof niet is, dat is zonde”. Rom. 14: 23b.

„Alle krenking van Gods Waarheid werkt nadeelig op elk gebied”.

Groen van Prinsterer.

Aan
de „Anti-Revolutionaire Kiesvereniging”
„Nederland en Oranje”
te ASSEN.

L. S.,

Ondergetekenden, allen belijdende leden der Gerefor-meerde Kerk te Assen, welke alleen belijdt de 3 Formu-lieren van Eenigheid; tevens leden of tot voor eenigen tijd leden van Uw vereniging;

IN AANMERKING NEMENDE, dat onder degenen, die hier te lande de gereformeerde leer en kerkregeling wa-ren toegedaan en die naar de beginselen der anti-revolutio-naire richting zich tevens politiek hadden georganiseerd, ter beleving en handhaving hunner gereformeerde belij-den in Kerk en andere verhoudingen, tot vergadering der ware geloovigen Christi ook in het staatkundig leven, in de laatste zeven jaren scheiding is teweeggebracht, door kerkontbindende oplegging van bindingen, welke in Christus' wet niet staan voorgeschreven; schismatische actie tot uitdrijving van talloze getrouwe schriftbelij-ders; revolutionaire hanteering van de kerkelijke tucht en van de voor allen gelijk gestelde kerkregeling, waar-door het Koningschap van Christus werd aangetast;

Dat deze door hiërarchisch drijven ontkende anti-kerkelijke actie in de kerk van Christus de geloovigen, die tevoren zich stelden onder één belijdenis en eenierlei kerkelijke gehoorzaamheid, tot gescheiden vergaderingen heeft uitgedreven en het overgrote deel heeft verlied tot het aangaan van een samenleving op on-gereformeerde, vermalde basis;

Dat deze nieuwe samenleving — ook, sinds 1944, te Assen openbaar geworden — de kenmerken der ware kerk van Christus, zijnde de oefening van de reine predikatie des Evangelies, de reine bediening der Sacramen-ten en het zuiver gebruik van de kerkelijke tucht, om de zonden te straffen, niet meer vertoont; doch daarente-gen, door haar zichzelf en haar, heimelijk besloten, decreten meer autoriteit toeschrijven dan den Woorden Gods; haar willekeurig af en toe doen aan de inzetting der Sacramenten door Christus; haar zich gronden meer op de menschen dan op Christus, en haar vervolgen van degenen die heilig leven naar Gods Woord en die haar over hare gebreken, gierigheid en afgoderij moesten bestraf-fen, zich getoond heeft en nog toont een valsche ver-gadering-van-geloovigen;

Dat na verloop van omstreeks 5 jaar er geen bekeer-ing noch lichte verandering ten goede bij die met den naam eener kerk zich bedekkende meerderheid is geko-men, doch integendeel de afglijding van heel deze groe-pering van de gezonde leer in toenemende mate is voort-gegaan en het eind van dezen val stellig niet in zicht is;

Dat de gevolgen van het uiteengaan der beide thans ontstane deelen van het A.D. 1892 tot eenheid gekomen instituut zich niet slechts bepalen tot kerkelijke en reli-gieuze verschillen en zwakheden, doch zij haar ethische en maatschappelijke zijden vertoont, en alle geestelijk leven aantast;

Dat met name de zedelijke aspecten van de kerkelijke ontbindingsactie een oorzaak zijn gebleken voor onder-mijning van alle christelijke actie in organisatorisch ver-band;

Dat toch naar christelijke norm geen organisatie van belijders duurzaam kan bestaan op den voet van tijde-lijke gewapende vredes voor een of ander specifiek „ter-rein” ingesteld; en zeker niet als dat gepaard moet gaan met den doorgaanden roof van ambtelijke en maatschap-pelijke eer; met excommunicatie van niet in verhoor ge-nomen beschuldigden, overigens vlak naast de weigering van toepassing der censuur op reeds naar luid het Avond-maalsformulier gevonniste „zondaren”; met een betwis-ten aan de gereformeerde gebleven minderheid van de wettige naam en constitutionele rechten; met het ont-nemen, in steden en dorpen, van de gezamenlijk gestichte vergaderplaatsen, de occupatie van het theologisch onder-wijs en zijn bezittingen, de ontzetting uit diensten en be-trekkingen, de naasting van fondsen en pensioenen, bibli-otheken en archieven; en benevens dit alles, met de meest uitgebreide bestrijding in woord en geschrift, van de waarheid, in thetisch en historisch opzicht beide; met de verloochening zoo van beginselen als doelstelling van de bestaande samenlevingsverbanden, op en om het kerkplein; met het verklagen juist van de trouw geble-ven minderheden voor wereldlijke rechters en de execu-ties van naar wereldlijk recht gewezen vonnissen tot in de ontruiming van pastorieën en het incasseeren van boeten toe;

Dat behalve dit alles, doch onafscheidelijk daarvan, de christelijke gemeenschap tusschen de leden der van-ouds bestaande en gezamenlijk gevormde organisaties op politiek en ander gebied, vermindert en kapot gemaakt wordt door het ontbreken, ten eerste, van de ware ge-meenschap der heiligen en, dus vervolgens, van een wer-kelijke, voor den God des levens verantwoorde gebedsge-meenschap; daardoor weer, ten derde, van een met elkan-der zoeken van krachten en wapenen voor den gezamen-lijken strijd naar buiten; overal daar waar men het aan-durft, de bestreden, ja vervolgde gewezen broeders en zusters niet te ontvangen in een gemeenschappelijke dienst van het ambt der geloovigen en bijzondere ambten op den Dag des HEEREN, doch wel — vaak quasi, d.i. op voorwaarde van stilzwijgendheid over het vergoten bloed van herders en schapen beide — ze te aanvaarden als bruikbare, ja eerbare, door-de-weeksche strijders voor het Koninkrijk Gods, wien zelfs de vertegenwoordiging van alle belijders zou kunnen worden toevertrouwd, als aan trouwe getuigen van het Evangelie tegen elk soort revolutie;

Dat deze dubbelzinnigheid in maatstaf en houding op den duur den doodsteek moet toebrengen ook aan iederen schijn van waarachtig samenleven en -werken op con-fessioneelen grondslag;

Dat zodoende ook de anti-revolutionaire actie in hart en uitgangen haars levens getroffen wordt door de de-valuation van waarachtigheid en rechtvaardigheid, over-woekerd als deze zoo binnen als buiten partijverband wor-den door trouwelooheid en prijs geven van de gemaakte historie, ook in het gebruik van het burgerlijk recht, thans in volslagen omkeering van den strijd der vaders, tegen dezelfde kerkelijke tirannie gevoerd;

Dat in de kringen dezer gaandeweg tot voller open-baring komende anti-christelijke hiërarchie niet wordt stilgestaan bij de geconstateerde schendingen van de Ge-loofsbelijdenis — als in artt. 7 en 27 t/m 30 — of van den Catechismus, bijv. in de Zondagen 48, 30 en 31, 21 en 27, of ook van het Negende der Twaalf Artikelen, doch de grenzen tusschen revolutie en evangelie steeds meer worden uitgewischt door hun ongeestelijke activi-teit; zooals waar een latere synode, geprepareerd en ge-accompagneerd door dusgenaamd „interkerkelijke” en „oecumenische” contacten en conferenties, het bestaap heeft, het kerkelijk en wereldlijk gezag te grabbel te gooien, door, in lijnrechten strijd tot het door de partij eerst ingenomen standpunt t.a.v. gezag en rebellie in Nederlandsch Indië, op het kerkelijk erf het brute Soe-karnisme, met lof en dank overigens, binnen te halen en aan haar naar links zoo ruim geworden hart te drukken;

Dat aldus, waar de synodes van Utrecht en Zwolle de a.r.-samenleving in het hart hebben aangetast en het getrouwe belijden revolutie hebben gestempeld, de Eind-hovensche vergadering kan gezegd worden, de a.r. partij den nek te hebben omgedraaid, evangelie en broederschap beëttende, wat revolutionaire boosheid en verraad is;

Dat op beslissende punten als de zojuist genoemde de muur der antithese derhalve blijkt te zijn opgetrokken, niet meer tusschen wat in de Staten-Generaal vanouds „links” en „rechts” heeft geheeten, doch tusschen voor-malige broeders van één huis, het huis der reformatie, dat de groote massa zijner bewoners-van-weleer nu als te eng en onbewoonbaar in den steek heeft gelaten;

Dat doorbraak en gelijkschakeling van „rechts” naar links scherp zichtbaar worden in geschriften die te ver-kondigen wagen, wat nazi- en doorbraak-ideologie ons eveneens hebben willen opdringen, dat de kerk zich niet met „de dingen van den dag” heeft in te laten;

OVERWEGENDE, dat ternaauwernood nog pas geeft, al de hierboven genoemde en zooveel andere daarna ge-paard gaande zaken nu opnieuw ten volle toe te lichten en te bepleiten, daar toch over alle reeds toen aan de orde zijnde hoofdzaken destijds in de Asser Kiesvereen-iging ruimschoots is gesproken en gediscussieerd, zonder dat iemand van de blijkbaar niet-bezwaarde meerderheid in de sedert verloopen kleine twee jaar het de moeite waard geacht heeft, daarop terug te komen, laat staan in te stemmen met of gevolg te geven aan den uitga-genen oproep tot koersverandering en afkeer van den weg van „verlating der goede beginselen”, tot herstel van een onduidelzinnige gemeenschap der heiligen en een wegdoen van den baan uit het leger;

Dat dan ook, voor wat Assen betreft, verwezen mag en moet worden naar de door een onzer, Ds J. van Brug-gen, predikant van de kerk Christi alhier, krachtens den last zijner profetische roeping en in het ambt der geloov-igen gegeven uiteenzettingen der bezwaren, welke toen-tertijd aan de orde zijn gesteld naar aanleiding van het U ingezonden Adres van de tien Gereformeerden, van zomer '47; naar welk Adres hier almede verwezen wordt;

Dat de vigeerende bezwaren voorts het voorwerp heb-ben uitgemaakt van landelijke bespreking en correspon-dentie, t.w. tusschen het Centraal Comité der Partij, resp. zijn Moderamen enerzijds en een Werkcomité van Gere-formeerden anderzijds;